

Ellenségek fegyverei

AK-47

1947-ben állt rendszerbe az AK-47 (Avtomat Kalanyikova obrazca 1947 goda), amely minden kétséget kizárólag a világ legelterjedtebb fegyvere, melyet szinte minden kontinensen gyártanak. Maga a fegyver viszonylag könnyű, mégis masszív, és legendásan megbízható: hetekig lehet a földre temetve, onnan előszedve elég kicsit letisztogatni, hogy a zár és az elsütőszerkezet tiszta legyen és máris harcra kész.

Laza illesztései miatt a fegyver kevés karbantartást igényel, szennyeződés esetén sem hajlamos az elakadásra, ellentétben közvetlen riválisával, az amerikai M16-tal, így jobban megfelelt a mostoha körülmények közötti harcoknak. Másik előnye volt a lövedékek nagy átütőereje (megfelelő távolságból 10 cm vastag betonfalat is átüthetnek). Bár amerikai vetélytársa pontosabb volt, ezt az előnyét azonban a katonák nem tudták érvényesíteni, mivel a harcokra gyakran közvetlen közelről került sor, ráadásul az AK-47-es masszív szerkezete sokkal alkalmasabb volt kézitusára. Erre az amerikaiak is hamar rájöttek, így sokan lecserélték a kincstári M16-ost a sokkal megbízhatóbb AK-ra, ami tragédiákat is okozott, hiszen a tengerészgyalogosok sokszor a Kalasnyikov jellegzetes „ugató” hangja alapján nyitottak tüzet az ellenségesnek vélt állásokra, így gyakran saját társaikat ölték meg.

A fegyver műszaki jellemzői:

Az AK-47 tömege tár nélkül 3,6 kg, töltött tárral 4,1 kg. Az íves szekrénytár befogadó képessége 30 db 7,62 × 39 mm-es karabély lőszer. A karabély lőszer (ún. köztes lőszer) a pisztolyok és a puskák lőszerének előnyeit egyesíti. Hatásos lőtávolsága 800 m, de ha 1500 m-en véletlenül eltaláljuk a célszemélyt, még mindig halálos lehet. A lövedék kezdősebessége 715 m/s. Elméleti tűzgyorsasága 600 lövés/perc. Az AK-47 több külföldi fegyvernél használt technológiát ötvöz. Gázelvételi rendszere és a gázdugattyú kialakítása a Sturmgewehr 44-től (más típusjelzéssel MP44) származik. Zárszerkezetéhez az M1 Garand, az elsütőszerkezetéhez (tűzbiztosító, kakaskésleltető) a John Browning tervezte Remington Model 8 karabély szolgált alapul. A fegyver külsőleg a Sturmgewehr 44-re hasonlít (annak zárszerkezete azonban más, billenő retesztetes, ami az FN FAL-ban köszön vissza). Kalasnyikov érdeme az egyszerű szerkezeti kialakítás és az olcsó tömeggyártás igényeinek

megfelelő gyártástechnológia (erre a tulajdonságára pedig Szudajev PPSZ–43 géppisztolyánál alkalmazott gyártási eljárások – például sajtolt lemezszerkezet alkalmazása – voltak jelentős hatással).

A fegyver gyártásának közel 65 éve után az a döntés született, hogy pontatlansága és kis hatásos lőtávolsága miatt az AK–47 kifutó változat lesz, a további gyártása a 2011. év végével befejeződik. A hátralévő időben a gyártó izsevszki IZSMAS a fegyvert különböző modernebb célzóeszközökkel felszerelve gyártja.

AK-74

Az AK-74 a Szovjetunió válasza volt az M16-ra, új, 5.45x39mm-es löszert tüzelt, könnyebb és halálosabb lett elődjénél. Az AK-74SU a deszant változat, behajtható válltámasszal és jelentősen megkurtított csővel, ideális az ejtőernyős egységeknek, valamint a harckocsizóknak, ahol a teljes méretű fegyver már túl hosszú a ki- és beszálláshoz

RPK

Története:

Az első ilyen fegyver a cári orosz lovasság részére 1904-ben gyártott, 7,5 kg tömegű, dán Madsen-golyószóró volt. Ezzel a könnyű fegyverrel a lovasság nagy tűzerejű sorozatlövő fegyverhez jutott. (A nagy tömegű géppuskák alkalmatlanok voltak a lovassági használatra.) A Madsen-golyószórót az orosz hadsereg részére 7,62 mm-es kivitelben, más hadseregek részére 7,9 mm-es változatban is gyártották.

Később a gyalogság is alkalmazni kezdte a golyószórókat, ekkor a jobb alátámasztás érdekében villaállvánnyal szerelték fel. Széles körben az első világháborúban terjedt el, ahol az ismétlőpuskák helyét sok helyen a sorozatlövő fegyverek vették át. Az első vonalakban a géppuskák alkalmazása nehézkes volt, nagy tömegük miatt nem tudták követni a támadó hullámokat, az ismétlőpuskák tűzereje viszont elégtelen volt. Ezen harcászati problémát oldotta meg a könnyű, ugyanakkor sorozatlövésre alkalmas, az ismétlőpuskánál nagyobb tűzerejű golyószóró. Az Osztrák–Magyar Monarchia az első világháború idején nem rendszeresített és alkalmazott golyószórót.

Jellemzői:

Tömege 8–10 kg, elsősorban tárból, ritkábban hevederből tüzel. Egy, néha két fő kezeli. Utóbbi esetben külön kezelő szállítja a golyószóró tárjait. A golyószóró rendszerint a csőtorkolat közelében felszerelt villaállvánnyal és tusával rendelkezik. Az egyszerű alátámasztás és a véges tárkapacitás miatt csak rövid, 5–10 lövéses sorozat leadására használják.

Első. Világháborúban:

- Madsen golyószóró – Ez a fegyver volt a legelső golyószór. Már 1895-től szolgálatban állt a dán tengerész-gyalogságnál és a cári oldalon részt vett az 1905-ös japán–oroszl háborúban is. A hátultöltésre átalakított Martini-karabélyokról lemásolt zárszerkezete már a tervezésekor is elavult volt, ennek ellenére viszonylag megbízhatóan működött és kis tömege miatt még lóháton is bevetették. Világszerte elterjedt és a felső elhelyezésű ívtáras adogatási módszert később több fegyver, pl. a BREN is átvette tőle.
- Chauchat – Ez a francia eredetű fegyver könnyen felismerhető a félkör alakú, alsó elhelyezésű löszertárjáról. A hadtörténet minden idők legrosszabb automata kézi lőfegyvereként tartja számon, sok hibája ellenére mégis nagy számban gyártották, az 1917-től érkező amerikai expedíciós csapatok fegyverzetében is elterjedt volt. Kis, darabos tárkapacitását és alacsony tűzgyorsaságát a teljes erejű puskaölőszert ellensúlyozta volna. A fegyver harctéri működése azonban az alacsony gyártási minőség, az elavult, hosszú csőhátrasiklásos konstrukció és a nyitott tárdoboz miatt megbízhatatlan volt, ami amerikai részről a BAR puska kifejlesztéséhez vezetett.

Második világháborúban:

- DP golyószóró – Jellegzetes dobtáras megjelenésű, teljes erejű puskaölőszert tüzelő golyószóró, amely a tok tetején elhelyezett 47 darabos tárból. Masszív, eredetileg megbízhatatlan, de a második világháború alatti módosítások nyomán bevált szerkezet, amelyet 1944-ben átalakítottak, hogy kiküszöböljék a rosszul elhelyezett markolatbiztosító miatti akaratlan lövésleadást és a átforrósodó felhúzórugó kigyengülése okozta elakadásokat.
- BAR – A masszív kivitelű amerikai Browning Automata Puska több ország haderejében és rendőrségénél szolgált a harmincas évektől. Később a rendkívül zord éghajlatú észak-koreai hadszíntéren szerzett hírnevet tervezőjének, de a Bonnie és Clyde gengszterpárost is ezzel lőtték le a rendőrök. Kis kapacitású, 20 löszert befogadó tárait a csőcsere

megoldatlansága tette szükségessé és bár hagyományos puska kialakítással párosuló nagy tömege azonban menetben hátrány jelentett, többnyire bevált a harcban.

- Bren (cseh-brit) – A brnói fegyvergyár konstrukcióját Japánban és Kínában is gyártották, de hírnevet elsősorban a britek Észak-Afrikában és a Távols-Keleten harcoló expedíciós erőinél szerzett. Az ír tartalékosok ma is alkalmazzák ezt a 30-lövetű, felülről behelyezett tárból tüzelő fegyvert.

Hidegháborúban:

- RPD – Degtarjev tervezése, amely kerek, tárra hasonlító dobozba rejtett 100 lövetű hevederből tüzel. Lőszer az AK-47-es gépkarabélynál is használt 7,62×39 mm-es rövid töltény, amely a fegyver hatótávolságát 600m-re korlátozza - ez közép-európai terepviszonyok között megfelelő, mivel a domborzat és a növényzet az álló alak felismerési távolságát többnyire 700 méterre korlátozza. Magas gyártási költségei és bonyolult szerkezete miatt váltották fel az RPK típussal, de a romániai forradalom idején pl. gyakran szerepelt a híradásokban.
- RPK – A Kalasnyikov-gépkarabély módosított változata, hosszabb és vastagabb csővel, erősebb lemeztokkal, megnövelt méretű tusával, 40 vagy 75 lövetű csigatárral felszerelve. A fegyver magas építése hátrányt jelent a fekvő tüzelés során és a harctéren csőcserére sincs lehetőség - hosszabb csöve miatt azonban a Szovjetunió afganisztáni háborúja idején hatásosabbnak bizonyult a hegyek közötti nagyobb lőtávolságokon, mint az alap AK-74 gépkarabély.

Napjainkban:

- A NATO országokban az 5,56mm-es kiskaliberű lőszer bevezetésével megszűnt a golyószórók fejlesztése, szerepüket a könnyűgéppuskák vették át (elsősorban az FN Minimi változatai), amelyek a 7,62mm-es géppuskák kicsinyített változataiként hevederes adogatással, nagy sebességgel tüzelnek. A VSZ országaiban a golyószórók a gépkarabély nehezebb változataivá váltak, amelyek a 7,62x39mm-es vagy 5,45x39mm-es rövidtöltényt tüzelik.
- A Magyar Honvédség fegyverzetéből az RPK golyószórót a rendszerváltozás után kivonták, az MH jelenleg a teljes méretű PKM géppuska villaállványos változatát alkalmazza 100 lőszeres hevederrel rajszintű tűztámogató fegyverként. Egyes külszolgálatot teljesítő és speciális rendeltetésű MH alakulatok amerikai eredetű 5,56mm-es M249 könnyűgéppuskával is fel vannak szerelve.

Forrás:

- Kovács Zoltán, Nagy István: Kézi lőfegyverek, Zrínyi katonai Kiadó, Budapest, 1986, [ISBN 963-326-338-7](#), pp. 49–50
- Magyarország az első világháborúban – Lexikon (Főszerkesztő: Szijj Jolán, szerkesztő: Ravasz István), Petit Real Könyvkiadó, Budapest, 2000, [ISBN 963-9267-01-5](#), p. 208

Dragunov SVD

Az SZVD vagy Dragunov-mesterlövészpuska (oroszul: Снайперская винтовка Драгунова [Sznajperszkaja vintovka Dragunova], rövidítve SZVD), egy gázelveteles, forgózáras reteszelésű fegyver, amit Jevgenyij Dragunov tervezett a Szovjetunióban 1958 és 1963 között. Az SZVD volt a világ első, kifejezetten erre a célra épített puskája, és nagyon elterjedt (jó néhány változatával együtt) a Varsói Szerződés országaiban. A fegyver félautomata, csak egyeslövésre képes. A fegyver SZVD–63 típusnéven is ismert, ahol a szám a rendszeresítés évére utal. Az SZVD azonban nem tartozik a klasszikus mesterlövész fegyverek közé, ezért gyakran katonai távcsöves puskának is nevezik.

Dragunov a már elavulttá váló Moszin–Nagant-puskák leváltására kiírt pályázat elnyerését követően 1958-ban kapott megbízást egy mesterlövész célú puska kifejlesztésére. A fegyverrel szembeni alapvető követelmény a mesterlövész puskákra jellemző "egy lövés – egy találat" elv helyett a harci körülmények között egymás után gyorsan leadható pontos célzott lövések lehetősége volt. A fegyver első prototípusa 1959-ben készült el SZSZV–58 jelzéssel. Az SZVD-t 1963-ban rendszeresítették a szovjet hadseregben, majd megjelent a Varsói Szerződés többi tagállamának fegyverzetében is, ahol a gépesített lövész alegységek szakasz szintű támogató fegyvere volt.

Lőszer és ballisztika:

Az SZVD a cári időkől származó 7,62 x 54 mm R lőszerrel használja. A lőszer jelzésében az "R" betű a "Rimmed" (peremes) szóra utal. Habár a fegyverhez használható a Moszin–Nagant puskához készült eredeti M1891/31 7,62 mm-es lőszer is, az SZVD-hez a fegyver tervezésével párhuzamosan Viktor Szabelnyikov elkészítette a ballisztikailag jobb lövedékkel szerelt, pontosabb tüzelést biztosító 7N1 jelű acélköpenyes, acélmagvas lőszerrel. A 7N1 helyett 1999-től a 7N14 jelzésű lőszerrel használják az SZVD-hez, amely elődjéhez képest hegyesebb lövedékkel készül.

Habár az SZVD még 1000 m-en túl is halálos, hatásosan csak 600 m-ig alkalmazható. Ezen a lőtávolságon a lövedék szórása 2 szögpercen belül marad, de nem éri el a mesterlövész fegyverektől elvárt 1 szögperc értékű szórását. A fegyver nagyobb távolságokon a félautomata működéséből adódóan (a fegyverben mozgó

nagy tömegű zár miatt) már pontatlanabb. A pontosság speciális lőszer alkalmazásával növelhető.

Tartozékok:

Az SZVD szabványos tartozéka a PSZO–1 optikai irányzék (4-szeres nagyítással, 24 mm-es tárgylencsével), passzív infravörös szűrővel, parallaxisállítási lehetőség azonban nincs. A távcső szátkeresztje az éjszakai használathoz megvilágítható, ehhez egy kis 3V-os akkumulátor szolgáltatja az elektromos energiát. A szátkereszt mellett egy 170 cm magasságú céltárgyra kalibrált távolságmérő skála is található. A tervezése idején a PSZO–1 irányzék egyike volt a legfejlettebb konstrukcióknak, melyeket valaha hadrendbe állítottak. Ma már elavultnak számít, a gyártás minősége sem megfelelő, gyakori hibája, hogy mozog benne a szátkeresztet tartalmazó tárgylemez. A fegyverhez az NSZPUM éjszakai irányzék használható, de több más hagyományos irányzékot is gyártottak a fegyverhez. Az irányzék meghibásodása esetére a puska néhány verzióját nyílt irányzékvalókkal is ellátták. Szintén az SZVD tartozékai az AKM-hez is használt szurony, az arctámasz, a heveder, a tártartó erszény, valamint az alapvető tisztító és karbantartó eszközök.

Típusváltozatok:

- SZVDSZ – Az SZVD behajtható váltámasszal készült változata. Tömege 4,68 kg, hossza kihajtott váltámasszal 1135 mm, behajtott váltámasszal 875 mm. Az SZVD fa alkatrészeit műanyagra cserélték. (SZVDSZ–D jelzéssel, 590 mm hosszúságú csővel készült egy még rövidebb változat, de ezt sorozatban nem gyártották.)
- SZVU és SZVU–A – Az SZVD-n alapuló bullpup kialakítású fegyver. Az SZVU–A sorozatlövésre is alkalmas.
- TSZV–1 (oroszul: TCB – Тренировочная снайперская винтовка) .22LR (5,6 mm-es) lőszer használó gyakorló változat.
- Tiger – (oroszul: Тигр, Tigr) az SZVD civil verziója

Mosin-Nagant

Vaszilij Zájcevet 1942 október 21-én Sztálingrádba vezényelték. 10 nap alatt 42 német katonát lőtt le, többségükben tisztet és altisztet. A fegyvere egy Mosin-Nagant 1891/30 távcsövespuska volt.

Az alapfegyver:

Az orosz parlament az 1889-es évek végén utasítást adott egy új karabély kifejlesztésére. Az 1890-es évek elejére kettő, a parlament tetszését elnyerő fegyver

született meg. Az egyik Mosin ezredes által tervezett karabély, a másik a belga testvérpár Emil és Leon Nagant fejlesztése volt. Végül a két fegyver összeolvasztásából készült el a Mosin-Nagant 1891/30 karabély, melynek testét a Mosin ezredes féle karabély adta, a lőszer adogatás, pedig a Nagant fivérek találmánya volt. A Cár ezt a típust, melyet az oroszok "Vintovka Mosina"-nak neveztek 1891-ben rendszeresítette.

A Mosin-Nagant 1891/30 karabély manuális működtetésű volt. A lövés kiváltását az ütőszeg végezte, melyet a zárszerkezetbe építettek be. A töltényeket felülről ötösével lehetett betenni, tölténybefogadó képessége 5 db.

A fegyver maximális lőtávolsága 3 km, de hatásos lövést 400-500 méterig lehetett leadni vele.

Nagyon megbízható volt. A Vietnámi Háborúban is használták. Több ország átvette a haderejébe. Magyarország is, ahol M44 néven még az 50-es években is rendszerben volt.

A Mosin-Nagant 1891/30 távcsövespuska:

Az alapfegyver továbbfejlesztett változata a mesterlövészpuska. A tok bal oldalára optikai irányzékot szereltek, így a nyílt irányzékkal is lehetett célozni, akkor is, ha az optikai irányzékot felhelyezték. Az ismétlő fogantyút lejjebb süllyesztették, hogy töltés-ürítéskor ne üsse meg az optikát. A fenti változtatásokkal a hatásos lőtávolság 600-800 m-re nőtt.

Úrméret:	7.62x54 mm
Cső hossza:	729 mm
Cső fajtája:	huzagolt (4-es)
Súly (üresen):	5.136 kg
Fegyver hossza:	1232 mm
Tok fajtája:	fa

Forrás:internet